

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Commentaria et disputationes scholastica in Summam D.
Thomae Aquinatis**

Nazarius, Johannes P.

Coloniae, 1621

Secunda Controuersia. An scientia hæc infusa animæ Christi sit aliquis
habitus distinctus à speciebus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82325](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82325)

supernaturalem: tales autem sunt species infusæ animæ Christi: ergo. Antec. probatur: Non potest acquiri viribus naturæ, sed solum caulatur speciali actione à Deo, vt est author gratiæ: ergo. Resp. nullam esse conseq. quia scientia includit simul species & lumen: quod in hac scientia est supernaturalis: species autem vt species, non includunt lumen: ex hoc autem quod speciali actione infunduntur à Deo, nec possunt naturaliter acquiri, sequitur tantum eas esse supernaturaliter infusas, non autem omnes esse ordinis supernaturalis.

CONTRA vltimam concl. sunt argumenta: quæ refert & soluit Aluarez disp. 65.

quod dico, perfectum: & S. D. in 1. p. post Dei simpliciter: quæ primo pertinet ad quidditatem Dei, differit immediate de perfectione Dei. Secundo agit S. D. de modo acquisitionis huius scientiæ: & primo in communi in secundo art. quærens: An Christus in hac scientia profecerit. Secundo in particulari in ordine ad duas causas efficientes, sc. hominem & Angelum: ex quibus notior est nobis homo & eius doctrinæ modus, quam sit Angelus cum suo docendi modo: & ideo in tertio artic. quærit: An Christus aliquid ab homine didicerit: in quarto autem & vltimo quærit: Vtrum Christus aliquid acceperit ab Angelis.

B

ARTICVLVS I.

Vtrum secundum hanc scientiam Christus cognouerit omnia.

Secunda Controuersia.

An scientia hac infusa animæ Christi sit aliquis habitus distinctus à speciebus.

DIFFICULTATEM hanc soluit S. D. hic ad 3. dicens in scientia Christi præter lumen diuinum infusum, quod est communis ratio intelligendi ea, quæ diuinitus reuelantur oportere esse in anima Christi species singularium rerum ad cognoscendum vnum quodque propria cognitione, & secundum hoc, id est considerando solam specierum pluralitatem, diuersos esse habitus in anima Christi: quia nimirum diuersæ species diuersi sunt habitus materialiter: vnde etiam scientia Christi respicit diuersa scibilia materialiter: quæ sub vna formali ratione scibilis altioris ordinis continentur.

Videnda sunt, quæ de habitibus Angelorum diximus in 1. p. q. 58. a. 1. & ea, quæ scribunt Cai. 1.2. q. 5.4. a. 4. §. Quo ad quartum, & hic ad 3. & a. 5. in fine & ibi Medina, & Bergomas dub. 1216. & Suarez disp. 29. sect. 2. & 3.

Alias duas difficultates supra propositas, videlicet tertiam de vnitatem habitus huius scientiæ: & quartam de distinctione luminis eiusdem scientiæ tractat Suarez in allegata disp. 29. sect. 3. & 4. Medina de tertia disputat & eam recte definit.

QVÆSTIO DVODECIMA.

De scientia animæ Christi acquisita, in quatuor articulis diuisa.

DEinde considerandum est de scientia animæ Christi acquisita, vel experientiali.

Et circa hoc queruntur quatuor.

Primo, vtrum secundum hanc scientiam cognouerit omnia.

Secundo, vtrum in hac scientia profecerit.

Tertio, vtrum aliquid ab homine didicerit.

Quarto, vtrum acceperit aliquid ab Angelis.

Ratio ordinis.

QVÆSTIONIS huius ordo ad præcedentes patet exijs, quæ supra diximus de ordine articulorum, quæstionis nonæ. Huius vero quæstionis articuli sic ordinantur: Nam primo disserit S. D. de quidditate & perfectione scientiæ Christi acquisitæ: quæ consideratur in ordine ad obiectum, quærens in primo artic. An secundum hanc scientiam Christus cognouerit omnia. Vt enim aduertit Cai. in 1. p. q. 83. a. 7. §. Ad cuius euidentiam perfectio & imperfectio prædicata sunt rebus conuenientia intra primum modum dicendi per se: cum sine eis haberi nequeat complete quidditati rei cognitio: Vnde etiam philosophus in 1. Celi primum prædicatum, quod inuestigat de mundo est hoc,

Naz. in D. Thom. 3. partem.

D

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod secundum hanc scientiam Christus non omnia cognouerit. Huiusmodi enim scientia per experientiam acquiritur. Sed Christus non omnia expertus est. Non igitur omnia secundum hanc scientiam sciuit.

Præterea: Homo scientiam per sensum acquirit. Sed non omnia sensibilia sensibus corporalibus Christi fuerunt subiecta. Non igitur secundum hanc scientiam omnia cognouit Christus.

Præterea: Quantitas scientiæ attenditur secundum scibilia. Si igitur secundum hanc scientiam Christus omnia sciisset, esset in eo scientia acquisita æqualis scientiæ infusæ, & scientia beata: quod est inconueniens. Non ergo secundum hanc scientiam Christus omnia sciuit.

Sed contra est, quod nihil imperfectum fuit in Christo quantum ad animam. Fuisse autem imperfecta hæc eius scientia, si secundum eam non sciisset omnia: quia imperfectum est, cui potest fieri additio. Erga secundum hanc scientiam Christus omnia sciuit.

Respondeo dicendum, quod scientia acquisita ponitur in anima Christi (vt supra dictum est) propter conuenientiam intellectus agentis, ne eius actio sit otiosa, quæ facit intelligibilia in actu: sicut, & scientia indita, vel infusa ponitur in anima Christi ad perfectionem intellectus: cuius possibilis. Sicut autem intellectus possibilis est, quo est omnia fieri, ita intellectus agens est omnia facere: vt dicitur in tertio de Anima. Et ideo, sicut per scientiam inditam sciuit anima Christi omnia illa, ad quæ intellectus possibilis est quocumque modo in potentia: ita per scientiam acquisitam sciuit omnia illa, quæ possunt scripi per actionem intellectus agentis.

Ad primum ergo dicendum, quod scientia rerum acquiri potest non solum per experientiam ipsarum, sed etiam per experientiam quarundam aliarum rerum: cum ex virtute luminis intellectus agentis possit homo procedere ad intelligendum effectus per causas, & causas per effectus, & similia per similia, & contraria per contraria. Sic igitur, licet Christus non fuerit omnia expertus, ex his tamen, quæ expertus est, in omnium deuenit notitiam.

Ad secundum dicendum, quod, licet sensibus corporalibus Christi non fuerint subiecta omnia sensibilia: fuerunt tamen sensibus eius subiecta aliqua sensibilia, ex quibus propter excellentissimam vim rationis eius potuit in aliorum notitiam deuenire per modum prædictum: sicut videndo corpora caelestia, potuit comprehend. re eorum virtutes, & effectus, quos habent in istis inferioribus, qui eius sensibus non subiacebant. Et eadem ratione ex quibuscumque alijs, in aliorum notitiam deuenire potuit.

Ad tertium dicendum, quod secundum istam scientiam anima Christi non simpliciter cognouit omnia: sed illa omnia, quæ per lumen intellectus agentis homini sunt cognoscibilia. Vnde per hæc scientiam non cognouit essentias substantiarum separatarum, nec etiam singularia præterita, præsentia, & futura, quæ tamen cognouit per scientiam inditam: vt supra dictum est.

Q q

Sensus

77

q. 9. ar. 6.

Tex. 18.

D. 1118.

D. 1217.

In cor. ar.

& q. præc.

& q. 9. a. 3.

& 4.